

A Médiatanács 670/2013. (IV. 17.) számú határozatának kivonata

Tényállás

A médiaszolgáltató 2012. november 29-én 17 óra 55 perckor kezdődött „Híradó” című műsorszámában a hírolvasó az alábbiakról tájékoztatta a közönséget:

„Minden eddigénél jelentősebb összefogás készülődik vasárnap a parlamenti szélsőjobboldal megkülönböztető kijelentései ellen.”

Elsőfokú határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala mint elsőfokú hatóság megállapította, hogy a médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdésében megfogalmazott, a politikai hírhez hírolvasói vélemény fűzésére vonatkozó törvényi tilalmat, amely miatt a médiaszolgáltatót az Mttv. 186. § (1) bekezdésében foglaltak alapján felhívta, hogy a határozat közzétételétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács döntése

A Médiatanács az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezését elutasította, és az elsőfokú határozatot helyben hagyta

A Médiatanács döntésének indokai

A médiaszolgáltató által használt „szélsőjobboldali párt” kifejezés nem tényállítás, hanem egy véleményt, értékítéletet fejezett ki. A politikatudományban, illetve a köznyelvben is használt „szélsőjobboldali” minősítés nem egzakt kategória, illetve az álláspontok változnak abban a tekintetben, hogy mely politikai felfogás, irányultság tartozik ebbe a kategóriába.

A jogszabályi előírás egyébként nem differenciál „negatív” és a „pozitív” tartalmú vélemények között, hanem általános értelemben korlátozza a véleményeknek, értékelő magyarázatoknak a közzétett hírekhez való hozzáfűzését. Ezért a vizsgált kérdés megítélése szempontjából – ahogyan azt az elsőfokú határozat is helyesen állapította meg – nincs jelentősége annak, hogy a „szélsőjobboldali” szó egyébként negatív tartalmú véleményt fejez ki. A releváns jogszabályi rendelkezés nem a közzétett vélemény valós tényeken való alapulását követeli meg, illetve nem a valós ténybeli alapokat nélkülöző vélemények közzétételét korlátozza; az elsőfokú döntés ezért nem értékelhető úgy, mint amely a Jobbikról mint a magyar politikai paletta egyik szereplőjéről alkotott vélemények valóságtartalma felől döntött volna.

A jogszabályi rendelkezés bármifajta vélemény közzétételét tiltja, illetve a közzététel megfelelő módját határozza meg egy meghatározott személyi kör (a hír- és politikai tájékoztató műsorszámok műsorvezetői, tudósítói), illetve a híreket közlő műsorszámok esetében. A médiaszolgáltató hírolvasója azzal, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalmat „szélsőjobboldali”-nak nevezte, kifejezett egy véleményt. Mivel a műsorszámot nézők, hallgatók befolyásolására akár egyetlen szó is alkalmas lehet, így az érintett rendelkezés megsértése egyetlen szó közzétételével is megvalósulhat. Jelen esetben egyúttal irreleváns, hogy az adott vélemény kinek az értékítéletét közvetítette: a médiaszolgáltatóét vagy pedig a tárgyi hírműsorszám tekintetében a médiaszolgáltatót „megtettesítő” műsorvezetőét.

A médiaszolgáltató a kérelemmel érintett műsorszámában nem fejezhette volna ki abbéli véleményét, miszerint az érintett párt „szélsőjobboldali”, illetve ennek megtörténte esetén e véleményét a közlés vélemény-jellegének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hír tárgyától megkülönböztetve, és nem a hírolvasó, illetve a médiaszolgáltató saját véleményeként kellett volna közzétennie – ezzel eleget téve az Mttv. 12. § (4) bekezdésében foglaltaknak.

Az Mttv. korábbiakban hivatkozott rendelkezése nem tiltja azt, hogy a médiaszolgáltató – akár hírműsorszámában – kifejezze egy adott közéleti kérdéssel kapcsolatos véleményét. Mindössze arra tekintettel, hogy jelen esetben a véleménynyilvánítás szabadsága egy másik kiemelkedően fontos érdekkal, nevezetesen a közönség tárgyilagos és befolyástól mentes tájékoztatáshoz fűződő érdekével ütközik, minimális korlátot állít a vélemény közlése elé, nevezetesen azt, hogy ennek vélemény-jellegéről és a vélemény szerzőjéről egyértelműen tájékoztassa a nézőket, hallgatókat.

Az Mttv. 12. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés célja az, hogy a közönség befolyásolástól mentesen tájékozódjon az adott hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámból, így nincs jelentősége annak sem, hogy az elhangzott vélemény a médiaszolgáltatónak, vagy csupán a médiaszolgáltató hírolvasójának álláspontját tükrözi.

Az Mttv.-ben szereplő „nem (...) fűzhetnek” kifejezéssel meghatározott korlátozás nem arra utal, hogy a hírhez kapcsolódó véleménynek a hírtől elkülönülve, külön mondatban, a hír után beolvasva, bemondva kellene szerepelnie, illetve megjelennie; a vélemény akár a hírt tartalmazó mondatban is szerepelhet. Miután a műsorvezető által használt minősítő jelző az adott szöveggörnyezetben és a tájékoztatás alapjául szolgáló hírrel összefüggésben nem vezethető vissza rajta kívül álló egyéb szerzőre, így ez önmagában a hírhez fűzött médiaszolgáltatói/műsorvezetői vélemény hatását kelti, amelyet viszont ilyen formában az Mttv. 12. § (3) bekezdése egyértelműen tilalmaz.

A médiaszolgáltató fellebbezésében foglalt azon észrevételével, miszerint az ismert internetes keresőoldal 145.000 találatot listáz ki a „Jobbik szélsőjobboldali párt” szókapcsolatra, tárgyi ügy szempontjából nem bír relevanciával. Amennyiben el is fogadnánk, hogy az érintett politikai erő kapcsán a társadalom széles rétege egyetért az elhangzott véleménnyel, az önmagában nem változtatna az állítás vélemény-jellegén. Tárgyi ügy kapcsán a vizsgálat tárgyát kizárólag az képezi, hogy a műsorszámban az adott hír tekintetében elhangzott-e olyan vélemény, amely kapcsán – függetlenül annak valós vagy valótlan voltától, illetve, hogy az a társadalomban elfogadottnak vagy elutasítotttnak tekinthető –, e minőségének megjelölése, valamint szerzőjének megnevezését a médiaszolgáltató elmulasztotta.

A médiaszolgáltatónak a sajtó-helyreigazítás kapcsán kialakult bírósági gyakorlatra történő utalása nem bír relevanciával: a hatósági eljárás nem az elhangzott vélemény valós vagy valótlan volta okán indult, hanem önmagában a vélemény-jellege, illetve közzétételének módja miatt. Hasonlóképpen értékelte a másodfokú hatóság a fellebbezésben foglalt azon médiaszolgáltatói álláspontot, miszerint mindössze egy tudományosan megalapozott, a politika- és társadalomtudomány jeles képviselői által saját írásaikban és előadásaik során használt kifejezést, jelzőt használt, így az Mttv. 12. § (3)-(4) bekezdéseinek sérelme fel sem merülhetett. A tudományos viták, elemzések nagy száma éppen arra erősít rá, hogy nem egy egzakt, pontosan meghatározható tény került közlésre az említett műsorban, hanem a vitákban az egyik oldalt képviselők véleményével egyező nézetet közölt az adott hír kapcsán. Ismételten utalva a véleménynyilvánítás és a szerkesztői szabadságra az Mttv. nem tiltja az ilyen vélemények, viták – vagy azok tudományos eredményeinek – közzétételét, mindössze azok kereteit határozza meg. Így a fellebbezésben említett tudományos művek közzététele sem tilalmazott az Mttv. rendelkezései alapján, azonban erre más műfaji keretek között kell sort keríteni.